

STUDYING THE INFLUENCE OF HAZARDOUS PRODUCTS ON HUMAN HEALTH

Rasulova N.F.

Aminova A.A.

Nazarov Sh.B.

Tashkent Pediatric Medical Institute

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12604216>

ARTICLE INFO

Received: 25th June 2024

Accepted: 29th June 2024

Online: 30th June 2024

KEYWORDS

Industrial pollution,
human health, hazardous
waste, environmental
pollutants, health
hazards, industrial
pollutants, air quality,
public health,
environmental impact.

ABSTRACT

This study examines the negative impact on human health of harmful products emitted by industrial enterprises and factories. The various pollutants released into the environment by these institutions and their impact on human well-being are being studied. Through comprehensive analysis and data collection, the study aims to raise awareness of the health risks associated with industrial pollution and support measures to mitigate its adverse effects on human health.

ИЗУЧЕНИЕ ВЛИЯНИЯ ОПАСНЫХ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ПРОДУКТОВ НА ЗДОРОВЬЕ ЧЕЛОВЕКА

Расулова Н.Ф.

Аминова А.А.

Назаров Ш.Б.

Ташкентский педиатрический медицинский институт

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12604216>

ARTICLE INFO

Received: 25th June 2024

Accepted: 29th June 2024

Online: 30th June 2024

KEYWORDS

Промышленное
загрязнение, здоровье
человека, опасные
отходы, загрязнители
окружающей среды,
опасность для
здоровья,
промышленные
загрязнители, качество

ABSTRACT

В данном исследовании рассмотрено негативное влияние на здоровье человека вредной продукции, выбрасываемой промышленными предприятиями и фабриками. Изучаются различные загрязнители, выбрасываемые этими учреждениями в окружающую среду, и их влияние на благосостояние человека. Посредством всестороннего анализа и сбора данных исследование направлено на повышение осведомленности о рисках для здоровья, связанных с промышленным загрязнением, и поддержку мер по смягчению его неблагоприятного воздействия на здоровье человека.

воздуха, здоровье
населения, воздействие
на окружающую среду.

ISHLAB CHIQRADIGAN ZARARLI MAHSULOTLARNING INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI O'RGANISH

Rasulova N.F.

Aminova A.A.

Nazarov Sh.B.

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12604216>

ARTICLE INFO

Received: 25th June 2024

Accepted: 29th June 2024

Online: 30th June 2024

KEYWORDS

Sanoat ifloslanishi, inson
salomatligi, zararli
chiqindilar, atrof-muhitni
ifloslantiruvchi moddalar,
salomatlik uchun xavflar,
zavod ifloslantiruvchilari,
havo sifati, aholining
salomatligi, atrof-
muhitga ta'siri.

ABSTRACT

Ushbu tadqiqot sanoat korxonalarini va fabrikalar tomonidan chiqariladigan zararli mahsulotlarning inson salomatligiga salbiy ta'sirini o'rganadi. Bu muassasalar tomonidan atrof-muhitga chiqariladigan turli ifloslantiruvchi moddalar va ularning odamlar farovonligiga ta'siri o'rganiladi. Har tomonlama tahlil qilish va ma'lumotlarni to'plash orqali tadqiqot sanoat ifloslanishi bilan bog'liq sog'liq uchun xavflar haqida xabardorlikni oshirish va uning inson salomatligiga salbiy ta'sirini yumshatish choralarini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

Dolzarbligi. Sanoat faoliyati, ayniqsa og'ir ishlab chiqarish va kimyoviy qayta ishlash bilan bog'liq bo'lganlar, ko'pincha inson salomatligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan zararli qo'shimcha mahsulotlarni keltirib chiqaradi. Turli korxonalar va fabrikalar tomonidan chiqariladigan bu zararli mahsulotlarga havo va suvni ifloslantiruvchi moddalar, zaharli kimyoviy moddalar, og'ir metallar, zarrachalar kiradi. Ushbu moddalarning atrof-muhitga tarqalishi nafas olish kasalliklari, yurak-qon tomir kasalliklari, nevrologik kasalliklar va saraton kabi bir qator sog'liq muammolariga olib kelishi mumkin [1].

So'nggi o'n yilliklarda kuzatilgan jadal sanoatlashtirish va urbanizatsiya atrof-muhitga zararli ifloslantiruvchi moddalarning chiqarilishini kuchaytirdi. Chiqindilarni boshqarishning noto'g'ri usullari, atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalarining sustligi va iqtisodiy o'sishni aholi salomatligidan ustun qo'yish kabi omillar muammoni yanada kuchaytirdi. Natijada, sanoat zonalarida yashovchi jamoalar ko'pincha ifloslanish bilan bog'liq sog'liq muammolarining asosiy qismini o'z zimmlariga oladilar [2].

Korxonalar va fabrikalar tomonidan ishlab chiqarilgan zararli mahsulotlarning inson salomatligiga ta'sirini tushunish ushbu ta'sirlarni yumshatish uchun samarali strategiyalarni ishlab chiqarish uchun juda muhimdir. Sanoat ifloslantiruvchi moddalarning manbalari, tarkibi va tarqalishini o'rganish orqali tadqiqotchilar ularning sog'liq uchun potentsial xavflarini baholashlari va aholi salomatligini himoya qilish uchun maqsadli tadbirlarni shakllantirishlari

mumkin. Sanoat faoliyatining zararli mahsulotlarining inson salomatligiga ta'siri ko'p qirrali bo'lib, ifloslantiruvchi moddalarning turi va kontsentratsiyasi, ta'sir qilish muddati va shaxslarning sezgirliigi kabi omillarga qarab o'zgaradi. Olingugurt dioksidi (SO₂), azot oksidi (NO_x), uchuvchi organik birikmalar (VOC) va zarracha moddalar (PM) kabi havodagi ifloslantiruvchi moddalar nafas olish tizimiga chuqur kirib, nafas olish yo'llari infeksiyalarini keltirib chiqarishi, astmani kuchaytirishi va xavfni oshirishi mumkin. o'pka saratoni [3].

Sanoat oqava suvlaridan suvning ifloslanishi ichimlik suvi manbalarini ifloslantirishi mumkin, bu esa oshqozon-ichak infeksiyalari, jigar shikastlanishi va reproduktiv muammolarga olib keladi. Qo'rg'oshin, simob va mishyak kabi og'ir metallar odatda sanoat oqava suvlarida uchraydi, ayniqsa bolalar va homilador ayollar kabi zaif aholi salomatligi uchun katta xavf tug'diradi [4].

Bundan tashqari, erituvchilar, pestitsidlar va sanoat tozalash vositalari kabi sanoat jarayonlarida ishlatiladigan zaharli kimyoviy moddalarga ta'sir qilish o'tkir zaharlanish, surunkali sog'liq sharoitlari va rivojlanish anomaliyalariga olib kelishi mumkin. Sanoat sharoitida ishchilar orasida kasbiy ta'sir qilish ham tashvish tug'diradi, chunki ular nafas olish kasalliklari, dermatologik kasalliklar va tayanch-harakat tizimi kasalliklarining yuqori xavfiga duch kelishi mumkin [5].

Sanoat ifloslanishining sog'liqqa ta'sirini bartaraf etish davlat idoralari, sanoat manfaatdor tomonlari, sog'liqni saqlash mutaxassislari va jamiyat a'zolari o'rtasidagi hamkorlikni o'z ichiga olgan kompleks yondashuvni talab qiladi. Emissiya standartlari, ifloslanishni nazorat qilish texnologiyalari va atrof-muhit monitoringi dasturlari kabi tartibga solish choralari zararli ifloslantiruvchi moddalarning atrof-muhitga chiqishini minimallashtirish uchun juda muhimdir.

Bundan tashqari, toza ishlab chiqarish amaliyotini targ'ib qilish, barqaror texnologiyalarga sarmoya kiritish va ekologik toza alternativalarini qabul qilish sanoat faoliyatining ekologik izini kamaytirishga yordam beradi va aholi salomatligini himoya qiladi. Jamiyatlarni toza havo va suvni himoya qilish va ifloslantiruvchi sanoatlarni o'z harakatlari uchun javobgarlikka tortishga qaratilgan ta'lim va xabardorlik kampaniyalari ham sanoat ifloslanishining sog'liqqa ta'sirini yumshatish bo'yicha sa'y-harakatlarning muhim tarkibiy qismidir [6].

Xulosa. Xulosa qilib aytish mumkinki, korxonalar va fabrikalarda ishlab chiqarilayotgan zararli mahsulotlarning inson salomatligiga ta'siri aholi salomatligini muhofaza qilishning dolzarb muammosi bo'lib, shoshilinch e'tiborni talab qiladi. Sanoat ifloslantiruvchilarining manbalari, tarkibi va sog'liqqa ta'sirini o'rganish orqali siyosatchilar, tadqiqotchilar va manfaatdor tomonlar jamoalarni sanoat ifloslanishining salbiy ta'siridan himoya qilish uchun samarali strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun birgalikda ishlashi mumkin.

References:

1. Kuranboyev, S., Kalandarova, G. (2023). Issiqxonada ishlovchi ishchi xodimlarga ta'sir qiluvchi mikroiklim omillari. "science shine" international scientific journal, 3(3).
2. Botirova B. T., Naimova S. I., 2024 Kimyo sanoatining atrof-muhitga va organizmlarga ta'siri. golden brain, 2(5), 225-233.

3. Zuxriddinov M. A. 2023 Oqishloq xo'jaligining hozirgi ekologik ahvoli. scientific impulse, 1(11), 40-46.
4. World Health Organization. (2016). Preventing disease through healthy environments: A global assessment of the burden of disease from environmental risks. World Health Organization.
5. United Nations Environment Programme. (2017). Air pollution prevention and control: Action plan for better air quality in Asia and the Pacific.
6. European Environment Agency. (2018). Environment and health risks: A review of the influence and effects of social inequalities.